

Nowy

Kurier Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

Sobota, dnia 19 sierpnia 1916 r.

Prenumerata w Łodzi wynosi rocznie 12
mrk., półrocznie 6 mrk., miesięcznie 1
mrk. Za odnośnienie do domu 40 f. mies.

Redakcja i administracja
Zachodnia 37.

Cena ogłoszeń I-sza strona i mrk.
za wiersz lub jego miejsce, nadesłane i mrk.
nekrologi i reklamy 40 f., ogłoszenia zwy-
czajne 20 f., ogłoszenia drobne 4 f. za wyraz.

Prenumeratę i ogłoszenia w Tomaszowie do „N. Kurjera Łódzkiego” przyjmuje Olga Hill ulica Tekla Nr. 1.

Polityka wyczekiwania.

„Zachowanie się Rumunii jest jednym z najciekawszych problemów obecnej wojny” — oświadczył w budapeszteńskim „Az Est” Albert Berzevlezy, prezes Komisji spraw zagranicznych przy delegacji węgierskiej.

I zaprawdę polityka Rumunii podczas obecnej wojny jest przykładem jednej z największych spekulacji dyplomatycznych. Już podczas wojen bałkańskich widzieliśmy Rumunję, która zwyciężyła, nie przelewając ani jednej kropli krwi.

Prowadząca ciągłą politykę wyczekiwania umiała wówczas Rumunia wyzyskać moment tak odpowiedni, do przystąpienia do zapasów mocarstw bałkańskich, iż osiągnęła wielkie korzyści, nie ponosząc żadnych strat. Zachęcona swoim sukcesem dyplomatycznym, Rumunia również w wojnie obecnej, zamiast wystąpienia zbrojnego, wybrała sposób postępowania inny, mniej niebezpieczny, mniej kosztowny, — spekulację dyplomatyczną. Spekulacja ta polegała na następującym obliczeniu: im dłużej potrwa wojna, tem więcej wyczerpane będą państwa wojujące, i wtedy to będzie im bardziej zależało na zwerbowaniu nowego sprzymierzeńca, niżli na początku wojny, również proporcjonalnie do potrzeby pomocy, będą kompensaty, jakie grupy mocarstw zaoferują Rumunii.

To też, gdy 3-go sierpnia 1914 r. na odbytej w Bukareszcie naradzie koronnej król Karol zaproponował przyłączenie się do mocarstw centralnych, wszyscy uczestnicy narady, z wyjątkiem P. Karpa wyrazili się przeciw projektowi króla, i Rumunia ogłosiła swe stanowisko niezależne, nie zaś neutralność.

Od tej chwili zaczynają się ciągłe pertraktacje między dyplomacją rumuńską, a przedstawicielami stron wojujących. Obecny prezes ministrów Bratianu, już z początku wojny, nosił się z zamiarem dość zręcznym i dyplomatycznym: chciał on utworzyć związek małych państw pod przewodnictwem Włoch, które uważał za zbyt słabe, do wystąpienia u boku jednej z grup wojujących, a za dość silne do przewodniczenia grupie małych państw. Jednakże Włochy na projekt ten nie zgodziły się, i projekt związku małych państw upadł. Wtedy to Rumunia postanowiła operować na własną rękę.

Pierwszą zasadą w tem postępowaniu było pozostawienie sobie swobody działania, podobnie jak na radzie koronnej 8-go sierpnia 1914 roku, pod inspiracją Bratianu, Rumunia nie ogłasza swej neutralności, lecz stanowisko niezależne, stanowisko oczekiwania.

Mocarstwa koalicyjne, jak też państwa centralne prawie od wybuchu wojny rozpoczęły zabiegi, w celu zyskania tak cennego sprzymierzeńca, jakimby była Rumunia. Gdyż

nałży zważyć, że wojny bałkańskie, sił Rumunii wcale nie nadszarpały. Jest ona państwem silnej organizacji społecznej i militarnej, posiada świetną armję, a głównie bardzo ważne położenie geograficzne. Z jednej strony graniczy z Besarabją, z drugiej zaś z Bukowiną i Siedmiogrodem, tworząc w ten sposób klin, wbijający się między Rosją i Austrią. Łatwo zrozumieć, jak ważnym byłoby dla Rosji usunięcie tego klina, a tembardziej pozyskanie go.

Za tego rodzaju pomoc obiecuje Rosja co może i nie może; a więc: część swoich posiadłości (prawdopodobnie Besarabję) oraz część cudzych posiadłości (Siedmiogród i Bukowinę).

Lecz Rumunja nie daje się wiać na piękne słowa, i nie zamierza postawić swych żołnierzy pod ogień ciężkiej artylerji i tylko dla obietnic, co do urzeczywistnienia których, nie posiada pewnej gwarancji.

Nie znaćcy to, iżby nie dowierzała przyrzeczeniom koalicji, lecz nie jest ona pewną czy Rosja będzie paną ziem, które tak hojnie rozdziela. Stojąc na tym punkcie widzenia, Rumunia stawia Rosji wciąż nowe wymagania, które można sprowadzić do jednego. Okażcie swą siłę w czyn!

To też politycy europejscy, roztrząsając znaczenie ofensywy rosyjskiej na Bukowinie, nie zapomnieli o zaakcentowaniu wpływu tej na Rumunję.

Liczono nawet, że w razie zajęcia Bukowiny przez Rosjan, Rumunia zdecydowałaby się na wystąpienie. Jednakże fakty zaprzeczają powyższym przypuszczeniom, Rumunia mimo zajęcia Bukowiny przez Rosję, nie nabrała jeszcze dostatecznego zaufania do niej. Żąda ona rozpoczęcia ofensywy salonickiej, które zadecyduje o losie półwyspu Bałkańskiego.

Z związku z tem żądaniem zamierza już koalicja w najbliższym czasie rozpocząć swą akcję zaczepną od granicy Macedońskiej.

Jakkolwiek Rumunja dotychczas nie przystąpiła do żadnej z grup wojujących, jednakże orientacja jej skłania się obecnie więcej w kierunku mocarstw koalicyjnych niżli na początku wojny.

Ze wszystkich wyżej wspomnianych faktów oraz refleksji możemy wysnuć niektóre wnioski natury ogólnej.

Nie należy Rumunii ganić za nieuczciwą jej spekulację dyplomatyczną, gdyż wszelka spekulacja dyplomatyczna, jest pożyteczniejszą dla kraju od wojny zbrojnej, która osłabia i wycieńcza organizm społeczny.

Jeden z myślicieli francuskich rzekł: „Wojna nawet najszcześniejsza jest wszelako najstraszliwszym biçem natury”.

Rezumując to dokładnie stara się Rumunja zwlekać, o ile to możliwe, z wystąpieniem zbrojnym, aby w ten sposób jaknajkrócej uczestniczyć w zapasach wojny światowej.

Z drugiej zaś strony widzimy, że Rumunja mimo to, że nie wstąpiła w szranki bojowe, wywiera znaczący

wpływ na mocarstwa wojujące. Przez to zyskuje sobie i zapewnia zdobycze powojenne.

Po trzecie widzimy, że zdolna dyplomacja jest również silnym atutem w rękach narodu, jak dobrze zorganizowana armija.

To też przy osadzaniu polityki jakiegokolwiek państwa, weźmy zawsze głównie pod uwagę, czy polityka tego państwa jest korzystna dla jego narodu?

Z L.

Czy wieś się bogaci?

Na pytanie to w sposób następujący odpowiada Jan Smoła na łamach „Kurjera Polskiego”:

„Coraz częściej daje się wszędzie słyszeć zarzuty, kierowane w stronę wsi za jej egoistyczne stanowisko i za obdzieranie biedy miejskiej. Przy okazji wraz z zarzutami coraz pewniejszą pozycję zdobywa opinja, że wieś znałduje się w bardzo dobrych warunkach z powodu cen dzisiejszych że ta wieś bogaci się, co ma obejmować nie tylko poszczególne wsie i okolice ale wieś na ogół. Podobne zdania wygłaszają nie tylko ludzie nieświadomi, ale nawet myślący i pomieszczeni swe spostrzeżenia na łamach pism.

Podobne poglądy mijają się zupełnie z prawdą, są niesprawiedliwością i są szkodliwą i krótkowzroczną myślą ekonomiczną. Wieś, jako taka w całości, nie tylko, że się nie zubożyla, ale została cofnięta z miejsca zamożności i silnie wstrzymana w rozwoju.

Faktycznie rzecz przedstawia się tak, że pieniądze rzeczywiście płyną, płyną do kieszeni rolnika, ale źródło ich nie leży w sferze trwałego, zdrowego dochodu, bo powoduje je pieniądz papierowy, który spadł w cenę z braku pokrycia złotem, a z drugiej strony, z powodu braku artykułów spożywczych, który to brak spowodowany jest, oprócz innych przyczyn, ruiną i osłabieniem gospodarki rolnej, co dla gospodarza nie jest plusem.

Jeżeli nawet wieś bierze znacznie więcej pieniędzy niż dawniej, to tak samo musi wydawać znacznie więcej niż dawniej. Jeżeli nawet posiadają oszczędności, to nie można ich zaliczać do faktycznego zysku z gospodarki, bo one przechodzą ze sprzedaży inwentarza i wyczerpywania gleby, co później trzeba będzie nabyć i wynagrodzić; bo pozostają dlatego, że niema wydatków na narzędzia, nawozy i meljoracje, co po wojnie pociągnie naraz pokryć długoletnie zaniedbanie. Restauracja gospodarstw po wojnie, wobec bardzo wysokich na wszystko cen, które prawdopodobnie utrzymają się po wojnie, będzie kosztować bardzo drogo, co mówi, że zapasy gotówki, nawet znaczne, okazują się małymi i niedostatecznymi.

To, co się mówiło o zamożności, można przenieść na miejsce, gdzie mówią, że na wsi jest dobrze. Tu tak samo mało jest zgodnością praw-

da, jak i powyżej, jeżeli chodzi o wieś wogóle. Wiadomo bardzo dobrze, że większość rolników — te małorolni, a ci, jak zawsze, wcale nie mają dostatku, bo nawet w najlepszych czasach i podczas najlepszych urodzajów nie mieli dostatecznej podstawy do utrzymania. Dziś to położenie nie polepszyło się, ale się jeszcze pogorszyło, bo wydajność ziemi zmniejszyła się. Podniesienie cen tych rolników nie dotyczy, bo dla ich własnej rodziny może im nie wystarczyć pożywienia, obok tej kategorii idzie druga kategoria z niedostatkiem — bieda, zniszczeni i zrujnowani przez wojnę. Ich zagroda i demy obrócone w perzynę, ręce porały im granaty i końskie kopyta, a pola pokryły kawały żelaza. Gospodarze w takich okolicach mieszkają nieraz w nerach ziemnych i lepiankach albo w ciasnocie wielkiej u znających.

O dostatku niema co mówić, bo mają sam niedostatek. Oprócz tych najbardziej odczuwających niedostatek, wieś wogóle odczuwa ciężar wojny w sposób bardzo dotkliwy, ciężki i bezpośredni. Wieś daje podwoje i spełnia przymusowe roboty. Postoje wojsk i rekwizycje bardzo silnie dotknęły wioskę.

Na wieś udają się całe masy biednych, którzy nieraz zachowują się w sposób nieznośny i dokuczliwy Uciekinierów z frontów bojowych utrzymuje wieś. Wreszcie z wsią nie liczą się tak, jak z miastem, a przez to prawo nie ma swojej konsekwencji, co nieraz daje się przykro odczuć. Z całego szeregu owych nieszczęść — wydobywają się na wierzch tylko jednostki i okolice, i te dopiero podnoszą się przez chwilę dzisiejszą.

Wobec tego wszystkiego, cośmy mówili wyżej, zbędnem będzie rozwodzenie nad przekonaniem że wieś w całości się z pominięciem jednostek wcale nie obdziera miasta, bo ceny spowodowane są głównie przez warunki i okoliczności.

Rozumie się, że jeżeli zestawimy wieś z miastem, w którym przeważną część ludzi należy do różnej kategorii pracowników, którzy na pracy zarobkowej operują, utrzymanie swych rodzin, a dziś znaleźli się wobec niebywałych cen, i wobec tego, że wielu zupełnie straciło zarobek, albo zostało przy pracy ze zmniejszonym wynagrodzeniem, to od razu okaże się znacznie lepsze położenie wsi, gdzie prawie każdy ma własne pomieszczenie i pożywienie, a wielu nawet może zbywać część produktów po wysokich cenach.

Słuszne jest tedy najzupełniej żądanie, aby wieś pomagała miastu, ale nie w imię tego, że na wsi jest bardzo dobrze i bogato, tylko dlatego, że w mieście jest bardzo ciężko.

Ani na chwilę nie można zapominać, że zarówno miasto, jak i wieś nie są eparte o gruntowne zasoby i jako takie czekają na wielkie wysiłki, które podjąć będzie trzeba, ażeby kraj doprowadzić lub choć zbliżyć do prawdziwej zamożności i rozwoju.

Nowe wydawnictwo o Polsce.

„La Question polaca“, zbiór dokumentów, objętych wydawnictwem „La giovine Europa“ pod kierunkiem Georgia d'Acandja, z wstępem historycznym i geograficznym i z mapą Polski.—Wydawnictwo to ukazało się pod auspicjami medjolańskiego komitetu „Pro Polonja“ w tych dniach w języku włoskim. Część pierwsza stanowi wstęp historyczny, obejmujący na 165 stronicach stulecie obcych rządów w Polsce (1816—1916). Wstęp ten, opracowany przez młodego dziennikarza włoskiego, Georgia d'Acandja, podaje kolejno najważniejsze fakty stosunku poszczególnych dzielnic rozbiorowych do rządów zaborczych w Rosji, Prus i Austrii.

Osobny rozdział: La Polonja et l'Europa, daje obraz sił politycznych narodu polskiego, uzdalniających go do nowego podjęcia samolstnej misji państwowej.

Dalszą częścią wstępu historycznego jest rozprawa prof. S. Riechieriego o podłożu geograficznym narodu polskiego. Badania w tym kierunku przeprowadzone streszcza autor w zdaniu, że gdyby Polska została powołana do bytu niezawisłego, albo przynajmniej samorządnego, przedstawiałaby z każdego punktu widzenia siłę żywotną i wykonywałaby jedną z najważniejszych funkcji w równowadze politycznej Europy i rozwoju cywilizacji.

Następuje zbiór dokumentów w przekładzie d-ra Ridolfi, odnoszących się do ważniejszych momentów historycznych Polski. Kolekcja dzieli się na poszczególne okresy, z których pierwszy: podziałowy, zaczyna się deklaracją ambasadora Reppina z 8-go października 1768 r., przedłożoną sejmowi z umotywowaniem pierwszych aktów, skierowanych przeciw niepodległości Rzeczypospolitej. Następują proklamacje, dotyczące konfederacji barskiej, traktaty podziałowe, konstytucja 3-go maja, orędzie Kościuski i t. p.

Okres drugi Napoleona i kongresu wiedeńskiego zawiera m. in. statut konstytucyjny W. Księstwa Warszawskiego, memorjały w sprawie polskiej, noty dyplomatyczne itd., podobny materiał wypełnia okres trzeci i rewolucyjny r. 1830, 1846 i 1848, jakoteż 1862 i 1868. W osobnym rozdziale podane są dekrety, odnoszące się do społeczno-gospodarczych urządzeń w Polsce po ostatnim powstaniu. Okres piąty zawierał memorjały, dokumenty, noty dyplomatyczne od kongresu berlińskiego r. 1873 do wybuchu wielkiej wojny i kończy się odezwaniami naczelnych komend armii walczących do polaków, proklamacją Koła Polskiego w Wiedniu, N. K. N., wreszcie przemowę Maurycego Maeterlincka w sprawie polskiej na uroczystości w Nizy.

Wydawnictwo d'Acandiego jest w swoim rodzaju cennym przyczynkiem do historycznego rozpoznania sprawy polskiej i świetną ilustracją jej ciągłości, trwającej od lat 160, po dzień dzisiejszy.

Nowe ataki na froncie legionistów.

Od jednego z legionistów, bawiacego od niedawna na froncie, nadszedł, jak donosi lwowska „Gazeta Wieczerna“, następujący list do rodziny, w którym tak opisuje swe wrażenia, odniesione w dniach 2, 4 i 6 sierpnia:

„Przez dzień dzisiejszy przeżyłem huraganowy ogień artylerji. Po południu atak. W obrębie kilkunastu metrów, na których stałem, dziesięć drzew strzaskanych. Ja z koniemi siedziałem w ziemiance, wyjeżdżałem dwa razy z meldunkiem, tylko mi odłamki gwizdały koło uszu. Jedna kula szrapnelowa upadła koniowi na siedlce, ale siabło szła i zsunęła się. Leż mnie rozbiła z huku ciągłego, zwłaszcza naszych armat pomiędzy którymi stojmy. Obecnie jeszcze gwizdają, ale rzadziej. W nocy spodziewany nowy atak“.

Ratujcie dzieci!

Ratujcie dzieci!

Wołanie moje nie jest gotosłowne, aczkolwiek nie mam zamiaru urządzić kwesty ogólnokrajowej.

Zwracam się jednak z głosem wołaniem mojem „Ratujcie dzieci“, właśnie do tych, którzy kwestę ogólnokrajową urządzali.

Zwracam się do nich, albowiem zachodzi obecnie naprawdę potrzeba zrealizowania podniesionego przez nich hasła „Ratujcie dzieci“.

Albowiem!

Tow. Aka. M. Silberstein z rozkazu i woli jednego jedynego z obecnych tu szefów swoich pana M. P., zamknęto przed 8 dniami szkołę fabryczną 4 oddziałową, zamknęto obecnie, w połowie sierpnia, w przededniu początku roku szkolnego, uniemożliwiając nauczycielom zatrudnionym zależnie innych posad, pozostawiając dzieci na bruku ulicznym, albowiem po za nielicznymi dziećmi oddziału wstępnego dzieci starszych oddziałów do zapełnionych już odpowiednich oddziałów szkół miejskich przyjęte być nie mogą.

Pozatem, zamknięcie w dzisiejszych czasach szkoły elementarnej wobec ogólnego dążenia do powszechnego nauczania, i to zamknięcie przez firmę tak bogatą, jest czynem poprostu karygodnym.

Pan M. P. jest członkiem Rady Opiekuńczej Miejskiej, był jej jednym z głównych inicjatorów kwesty w Łodzi pod hasłem „Ratujcie dzieci“. Przed Radą Opiekuńczą powstaje szlachetna misja społeczna, poskromienia zbyt daleko idących zapędów jednego z jej członków.

Nie wątpimy, że Rada Opiekuńcza misję tę podejmie, bodajby z powodzeniem, w imię hasła „Ratujcie dzieci“.

S. L.

Kronika

— Kwity rekwizycyjne.

„D. Warsz. Ztg.“ pisze: „Ze źródła urzędowego donoszą nam co następuje:

Wyplata kwitów rekwizycyjnych wystawionych na obszarze general-gubernatorstwa warszawskiego przez wojsko niemieckie trwa od lata roku 1915.

Prawo pisane nie przewiduje roszczeń do wypłacania należności z kwitów rekwizycyjnych podczas wojny. Jednakowoż niemiecki zarząd wojskowy zdecydował się już obecnie i dobrowolnie na ten krok, aby podnieść stan gospodarczy terenu polskiego, w części ciężko dotkniętego przez wojnę.

Dzięki zarządzeniom powyższym już w r. b. zdołano w części powrócić wielu właścicielom zniszczone mienie zaopatrzyć ich w najbardziej konieczny inwentarz gospodarczy i umożliwić uprawę pól.

Narazie wypłacono należność tylko za te przedmioty, które służyły wojsku niemieckiemu do wyżywienia się lub dalszego marszu, (żywność, konie, wozy, pasza) i których rekwizycją jest odpowiednio stwierdzona.

Wypłacono dotychczas około — 13,000,000 marek.

Idzie tu przede wszystkim o wypłatę wielu tysięcy należności drobnych.

Wyplata kwitów rekwizycyjnych w południowo-zachodnich powiatach general-gubernatorstwa jest zasadniczo ukończona. Czynności przy wypłacie kwitów na północ i wschód od Wisły będą ukończone prawdopodobnie przed końcem r. b.

Odszkodowanie za wszystkie straty wojenne może być załatwione dopiero przez traktat pokojowy“.

— Z Koła Pol. Macierzy Szkolnej.

Organizatorowie Koła zamierzają zwołać w połowie września zebranie organizacyjne, na którym m. in. będzie wybrany zarząd i zostanie opracowany program działalności.

— W 2 gimnazjum polskim, mieszczącym się przy ul. Placowej nr. 13, synowie nauczycieli ludowych polskich za naukę będą płacić połowę należnego wpisu.

— Nowa szkoła 4-klasowa.

(Nadestane)

Wiadomo powszechnie, iż stan oświaty w naszym kraju pozostawia jeszcze bardzo wiele do życzenia.

A życzenia te dotyczą nietylko nauczania elementarnego, ale może w wyższym stopniu średniego.

Jest to skutek warunków w jakich się znajdowaliśmy dotąd, lecz równie i na karb braku inicjatywy ze strony osób prywatnych, a tej mierze wpływowych, stan taki złożyć wypada. Niejednokrotnie też nadmieniała o tem nasza prasa, a niedawno głos podobny odezwał się i w jednym z dziełników łódzkich. U nas w Łodzi szkół średnich, szczególnie męskich od czuwa się brak rażący. Są naprzykład dzielnice naszego miasta, głównie przedmieścia, które pozbawione są zupełnie szkoły średniej (Widzew, Radogoszcz t. zw. Dąbrówka).

Słowa niniejsze komunikują zainteresowanym o akcji w omawianym kierunku, podniesionej przez działacza społecznego proboszcza parafji Przemienienia Pańskiego w Łodzi — księdza R. Malinowskiego. Dzięki Jego i grona ludzi dobrej woli zapobiegliwości, dotąd istniejąca parafjalna szkoła elementarna przekształconą została na 4-klasowe progimnazjum filologiczne (koedukacyjne) im. Skargi.

Wiadomość tę z radością winni powitać przede wszystkim rodzice, których dzieci, dla braku odpowiedniej szkoły zmuszone są uczęszczać do szkół położonych w śródmieściu lub na drugim krańcu miasta, co samo przez się połączone jest ze zbyt wielkimi wydatkami i niewygodami komunikacyjnymi jak również i nadmiernym przemęceniem się uczących. Cel szkoły: przygotowanie do szkół zawodowych.

Blizsze szczegóły w ogłoszeniach.

— b —

— Zamknięcie szkoły fabrycznej.

Zarząd fabryki Tow. Aka. Silbersteina postanowił zamknąć szkołę fabryczną dla działwy robotników, w której pobierało naukę 200 dzieci.

— Nowa szkoła.

Zarząd Stow. pakaarzy otrzymał pozwolenie na otwarcie szkoły dla dzieci członków.

Zarząd przystąpił do przygotowań aby szkołę jak najprędzej otworzyć.

Zapisy rozpoczynają się w nadchodzący wtorek w g. od 3 do 4 po południu. Zarząd otrzymał pozwolenie na otwarcie dla członków także kursów wieczorowych.

— Z Del. Z. M.

Jak się dowiadujemy, z dniem 1 września skład Delegacji Zaprowadzenia Miasta z ul. Ogrodowej № 18 przeniesiony zostanie na ul. Przejazd 96 (plac Zięglera).

Projektuje się utworzyć specjalny oddział dla tanich kuchen i kooperatyw. (ab)

— Kasa Pożyczkowa przy Del. M. P. B.

wypłaciła w środę i czwartek 976 rodzinom około 10000 mk.

— Ceny cukru.

Drobniejsi handlarze znów się poczęli uskarżać na trudność, jakie przewyciężać muszą przy otrzymaniu od hurtowników cukru neutralnego. Cena worka (240 funtów) dochodzi obecnie do 130 rb.

W detalicznej sprzedaży cenę faryny władze zmuszone były podwyższyć do 1 m. 5 fen. = 60 kop. i cukru kostkowego 1 mk. 15 fen. = 66 kop. za funt. (kj)

Z Rady związków i Stow. Robotn.

Centralna Rada kuchen robotniczych wysłała oficjalny list do Komitetu tanich kuchen, w którym dowodzi konieczności powiększenia zarówno subsydjum dla kuchen robotniczych, jak również i ilości obiadów, aby podziałać wielkiemu napływowi bezrobotnych konsumentów.

Zarząd prosi także o wypłacanie mu subsydjum za cały miesiąc, z góry, aby zapobiedz wstrzymaniu wydawania obiadów, z powodu braku pieniędzy.

8 kuchnia robotnicza przy profesjonalnym związku papierników, której Komitet wstrzymał wypłatę subsydjum, jest teraz utrzymywana kosztem Rady Związków. (e)

— Ważne zebranie robotnicze.

Dzisiaj o godzinie 5 po południu

odbędzie się w Warszawskiej Salicy przy ul. Południowej № 86 w drugim terminie walne zebranie członków Związków Zawod., należących do Rady Związków i Stowarzyszeń. (e)

— Handel papierosami.

W Prezydjum Policji przyjmowane są już próby o pozwolenie handlu papierosami na rok nowy, t. j. od 1 września r. b. do 31 sierpnia 1917 r. w całym obrębie prezydjum policji łódzkiej.

Wszystkie pozwolenia, wydane na handel papierosami dotychczas, tracą swą wartość z d. 31 b. m. Opłata patentu wynosi 20 mk. Oddanie prawa handlu drugiej osobie, lub też w innym lokalu, jest wzbronione. (a)

— Z T-wa Warz. Cyklistów.

Towarzystwo Warszawskich Cyklistów w Łodzi w dniu 20 b. m., t. j. w nadchodzącą niedzielę, organizuje dla członków swoich i osób wprowadzonych wycieczkę pieszą z Helenówka do Aleksandrowa. Punkt zborny w lokalu klubowym, Nawrot 23, o godz. 8-ej zrana — powrót przewidywany na I-szą w południe. Wyjazd do Helenówka, tramwajem Zgierskim.

— (a) Rejestracja strat poniesionych wskutek wojny przez miasta, handel i rzemiosła.

(Dalszy ciąg)

Instrukcja dla szacowania strat w urządzeniach, znajdujących się w obejściu budowli.

§ 1.

Straty w znajdujących się w obejściu budowli: studniach, mostach, ogrodzeniach, brukach i t. p. winny być przez komisję szacowane na zasadach poniższych.

§ 2.

Straty w studniach i mostach ustala Komisja według swego uznania.

§ 3.

Ogrodzenia dzielą się na dwie kategorie:

do pierwszej należą parkany murowane lub sztachety żelazne na podmurowaniu,

do drugiej kategorii należą parkany drewniane lub heblowane sztachety.

Pod względem stanu ogrodzenia dzielą się na znajdujące się w stanie dobrym, średnim i złym. Ogrodzenia w złym stanie nie biorą się pod uwagę.

Wartość ogrodzenia oblicza się według jego długości (niezależnie od wysokości) na zasadzie cen jednostkowych za metr bieżący.

Jeżeli ogrodzenie zniszczone zostało całkowicie, to wartość ta w całości, jako strata się zapisuje.

W razie częściowego uszkodzenia, należy uszkodzenie to obliczyć procentowo i tą drogą dojść do ustalenia cyfry strat.

§ 4.

Bruki szacować należy na podstawie kwadratury według cen jednostkowych. Bruki w stanie złym nie podlegają oszacowaniu. (D.c.n.)

— Podatek na targach.

Na onegdajszym posiedzeniu Magistratu zatwierdzono projekt taryfy opłat targowych za miejsca na placach miejskich.

Taksa ta będzie jeszcze przedstawiona władzom nadzorczym do zatwierdzenia.

— Z T. kuchni Majstrów Fabrycz.

Kuchnia przy Stow. Majstrów Fabrycznych licząca zaledwie miesiąc istnienia, wydała swym członkom w ciągu tego czasu 3000 obiadów.

Dzięki temu, że zarząd będzie teraz otrzymywał produkty wprost z Del. Zapr. M. — koszt obiadów znacznie się obniży.

Zarząd, widząc jak wielkie korzyści oddaje członkom utworzona kuchnia, postanowił od niedzieli wydawać także i kolacje. (e)

— Z żył. taniej pralni.

Z powodu panującego natłoku. Zarząd Zyd Tow. Nies. Pomocy postanowił, by abonenci taniej pralni płacili należność z góry.

Oddawanie bielizny do prania odbywa się za numerami.

W niedzielę winni się zgłosić do siadacze numerów od 1 do 250. (ab)

Z żałobnej karty.

Z Żurychu nadeszła wiadomość o zgonie łodzianina b. p. Samuela Kronmana.

Zmarły po ukończeniu z najwyższym odznaczeniem Szkoły Handlowej Kupiectwa Łódzkiego, złożył chlubnie maturę we Lwowie i zdobył dyplom inżyniera chemii na politechnice monachijskiej również z najwyższym odznaczeniem.

Z Monachium przeniósł się b. Samuel Kronman do Karlsruhe, następnie do Żurychu, gdzie śmierć go zaskoczyła krótko przed obroną rozprawy doktorskiej.

Zmarły dla swych niepospolitych zdolności zawodowych i talentu muzycznego oraz zalet charakteru i umysłu zjednął sobie powszechną sympatię zarówno wśród profesorów, jak kolegów i przyjaciół.

Roznoszenie listów.

Listonosze — z filij pocztowych przy oddziałach straży ogniowej ochotniczej — roznoszą listy dwa razy dziennie: rano i popołudniu.

Za doręczenie karty pocztowej opłaca się 4 grosze, za doręczenie listu w kopercie — 6 groszy (kj).

(ab) Z Zyd. Tow. Dobroczyńności.

W związku z zwiększeniem liczby obiadów, wydawanych przez Zyd. Tow. Dobroczyńności uregulowaną zostaje liczba obiadów dla członków rodzinnych.

Bony na otrzymywanie obiadów są ważne tylko na ten sam dzień, na który zostały wykupione.

Z tanich kuchni.

Zarządzona przez Komitet Tanich i Bezpl. kuchni, 25 proc. redukcja obiadów wydawanych w tanich kuchniach dotyczy obiadów zarówno dla dorosłych jak dzieci za wyjątkiem obiadów wydawanych za bonami Delegacji Szkolnej. (kj).

Z kolejek podjazdowych.

Ostatni pociąg tramwajów podmiejskich na linii Łódź—Aleksandrów odchodzi z Łodzi 9.20 wiecz., z Aleksandrowa — 10.05.

Na linii Łódź — Zgierz odchodzi ostatni tramwaj z Łodzi i Zgierza równocześnie o 11.

Na linii Łódź—Pabjanice z Łodzi i Pabjanic równocześnie o 10.

Na linii Łódź—Ruda Pabjanicka z Łodzi 9.30 i z Rudy — 10.00.

Na linii Łódź—Konstantynów ostatni pociąg odchodzi z Łodzi i Konstantynowa równocześnie: 9.10 wieczorem. (kj).

(ab) Z sądu.

Cesarsko-niemiecki sędzia pokoju VI rewiru skazał: Józefa Kubiaka, 48 lat, za paszenie koni owsem w czasie niedozwolonym na 30 rb. lub 15 dni więzienia. Fisza Rozenbluma, 31 lat, rzędnika, za rzecz bydlę po za obrębem rzędni, na 30 rb. lub na 15 dni więzienia, Abrama Przedborskiego, za grę niedozwoloną na Starym Rynku na taką karę i Jakóba Belchatowskiego, właściciela piwiarni przy ulicy Dzielnej № 19, za potajemny wyszynk na 50 mk. grzywny lub 25 dni więzienia.

Za nieprzebranie przepisów paszportowych: Józef Zaksonder, Antoniego Pawłowskiego, Antoninę Kolczyńską, Jakóba Modrzejewskiego, Julianę Frank, po 10 mk. lub 5 dni więzienia, Amalję Kelm, Wandę Böm, Emilję Hentschke, Teofilę Opocką, Marjannę Suwałską, Marjannę Bedawiek, Emilję Müller i Marjannę Kamińską, po 10 mk. lub dzień więzienia, Józefa Opczyńskiego na 50 mk. lub 25 dni więzienia i Stanisława Owczarka na 2 miesiące aresztu.

K. O. S. w Helenowie.

Dziś: Koncert popularny. Dyrekcja: Aleksander Turner.

Wypadki i kradzieże:

(a) Otrucie gazami.

Wczoraj o godzinie 2 m. 45 po południu do studni domu № 47 przy ulicy Widzewskiej należącego do M. N. Russa spuścił się po drabinie drewnianej w celu naprawy studni stróż tegoż domu 25-letni Adam Rębowski.

Drabina, widocznie nadwężona, pękła a Rębowski do studni, głębokości 20 łokci z górą i uległ zatruciu zebranymi na dnie studni gazami. Zawezwano na ratunek II oddział straży ogniowej.

Dzięki energicznemu wysiłkom starszego topornika J. Gossa oraz J. Kirsztajna (młodsze) udało się Rębowskiemu ocalać.

Zawezwany lekarz Pogotow'a udzielił R. pierwszej pomocy poczem odwiózł go do szpitala.

Zyciu poszwankowanego nie grozi poważnego niebezpieczeństwo.

Ze związków i stowarzyszeń.

X Ze Stow. Majstrów Fabrycznych gub. piotrkowskiej.

W niedzielę dn. 20 b. m. w lokalu własnym przy Nowym Rynku № 6 o godz. 3 po południu odbędzie się ogólne roczne zebranie członków Stowarzyszenia majstrów labrycznych gubernji piotrkowskiej z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Uczczenie pamięci zmarłych członków, 2) wybór przewodniczącego, 3) Odczytanie protokołu z poprzedniego zebrania, 4) Sprawozdanie za 1915 r. 5) Zatwierdzenie budżetu na 1916 r. 6) Wnioskę prezydium 7) Wnioskę członków. 8) Wybór nowego Zarządu. (e)

X Nowe stowarzyszenia.

Władze zatwierdziły następujące nowe stowarzyszenia: Zyd. Stow. Popierania Literatury i Sztuki w Łodzi; Zyd. Stow. Młodzieży dla Wspierania Biednych, oraz Stow. Właścicieli Piwiarni.

(ab) Ze Stow. Prac. Piekarskich i Cukierniczych.

Zarząd Stowarzyszenia wprowadził innowację, a mianowicie zamiast pracy od sztuki, tygodniową.

X Ze Stow. Właścicieli Piekarni.

W związku z nowym rozporządzeniem Ko-

mitetu Rozdz. Chł. i Maki, Zarząd Stowarzyszenia otrzymuje już transporty kerkofli dla podziału pomiędzy właścicieli piekarni — jako domieszka do chleba.

(ab) Ze Stow. Właścicieli Szkół żyd.

Na ostatnim posiedzeniu właścicieli szkół żydowskich zapadły następujące rezolucje: żaden właściciel szkoły nie przyjmie nauczyciela wóstró roku, zanim pretensje starego nie zostaną zaspokojone; utworzyć sąd polubowny, który załatwiał by zatargi, wynikłe między rodzicami, a nauczycielami, utworzyć specjalną komisję, która by dała baczność nad stanem sanitarnym szkół, czynić starania o utworzenie przy szkołach kooperatywy produktów spożywczych.

(ab) Ze Stow. Prac. Kalarzskich.

Zarząd Stowarzyszenia postanowił rozesłać ankietę pomiędzy członków w sprawie położenia ekonomicznego i kulturalnego członków.

W tym celu wybrano komisję, składającą się z 3 osób.

Z Warszawy.

:: „Zielone płuca Wielkiej Warszawy“.

Komisja robót publicznych wskazała na konieczność poruszenia sprawy robót publicznych w całym kraju łącznie w Radą Główną Opiekuńczą. Jako jeden z większych projektów nowych robót publicznych wymienić można rezwaną obecnie w Radzie Technicznej takich robót — projekt przedłużenia Alei Ujazdowskiej, a raczej połączenia bezpośredniego tej alei z „Drogą Królewską“, którąby wówczas tworzyła „Zielone płuca“ „Wielkiej Warszawy“. „Zielone płuca“ — to miejsce spacerów dalszych — na razie zamiejskich — a z czasem śródmiejskich w zieleni parków i ogrodów. „Zielone płuca“ — to Pola Elizejskie przyszłej Wielkiej Warszawy, rozciągające się na przestrzeni Warszawy — Wilanów — Konstancin — Piaseczno...

Droga Królewska, ciągnąca się od Belwederu aż do Piaseczna, — wymagałaby dużego nakładu pracy rąk ludzkich i kapitałów... Kosztem miasta byłaby wykonana narazie tylko część drogi do Wilanowa, a koszt budowy części tej drogi po za Wilanowem poniosłoby gminy powiatu Warszawskiego.

Mimoходом zaznaczyć należy, że część gruntów, przez które droga ta byłaby przeprowadzona, musiałaby być wywłaszczona od właścicieli, którzy są ich posiadaczami... Wywłaszczenie to wyszłoby im na korzyść, ponieważ z chwilą przeprowadzenia tej drogi królewskiej, wartość gruntów po obu jej stronach wzrosłaby bardzo...

Przy robotach przygotowawczych i niwelacyjnych na przestrzeni Belweder — Wilanów znalazłoby pracę na razie około 1000 par rąk ludzkich...

:: Strajk kinematografów.

Z powodu wprowadzonej opłaty od widowisk na rzecz miasta, właściciele 30 kinematografów i teatrzyków warszawskich postanowili przedstawięcia zawiesić, aż do „wyjaśnienia sprawy“.

:: Wizyta.

Dnia 14 b. m. o godzinie 6 po poł. wiceprezes Naczelnego Komitetu Narodowego prof. Wł. Jaworski złożył wizytę generał-gubernatorowi warszawskiemu, Baselerowi. Wizyta trwała prawie godzinę.

:: Niema posad w milicji.

Nd naczelnika milicji miejskiej, ks. Franciszka Radziwiłła, otrzymaliśmy zawiadomienie, że pogłoska o zamierzonym jakoby wysłaniu części milicji na prowincję jest nieprawdziwa i że wobec tego niema wcale wakansów.

:: Korporacja „Masovia“.

W lokalu kursów dla drogistów przy ul. Zgoda, odbyło się we wtorek uroczyste otwarcie korporacji słuchaczy kursów dla drogistów p. n. „Masovia“. Zebranie inauguracyjne, poprzedzone nabożeństwem w kościele przy ul. Moniuszki, otworzył p. Kolton. Dalej przemawiali p. Gładych, dyr. kursów, p. Włodarczyk, p. B. Koskowski inni. Uroczystość zakończono zdjęciem grupy pamiątkowej.

:: Dla rodzin legionistów.

W nadchodzącą niedzielę Liga Kobiet polskich sprzedawać będzie na ulicach Warszawy „znaczek“ — kask ułański z orłem białym na dołdó rodzin legionistów.

:: Burza.

Wczoraj, około godz. 4 po południu nad Warszawą rozszalała się nawałnica z ulewą i gradem. Przez godzinę niespelną z ciemnych, zwalistych chmur spływały prawdziwe potoki, woda zalała niżej położone ulice.

Jednocześnie spadł grad wielkości kostki rabanego cukru Uderzyło kilka piorunów. Temperatura obniżyła się z 21 st. do 14 st. R. Pomimo jednak tak gwałtownej burzy, powiatrze, po przciągnięciu chmur, znów stało się parne i duszne.

Szkedy, które wyrządziła ulewa i grad, są niewątpliwie znaczne.

Straż ogniowa była wzywana do likwidacji miejsc, w celu wypompowania wody deszczowej.

Z prowincji.

Δ Samorząd miejski w okupacji austriackiej.

Jak się dowiaduje piotrkowski „Dziennik Narodowy“ z Lublina, z d. lym września ukazał się na rozporządzenie w sprawie wprowadzenia samorządu w miastach: Lublinie, Piotrkowie, Radomiu, Kielcach i miasteczkach Królestwa, pozostających pod zarządem austriackim.

Prace przygotowawcze są już na ukończeniu. Prawo wyborcze ma obejmować jaknajszersze warstwy społeczeństwa, podzielone na kilka kurji.

— Z Łasku.

Korespondencja własna. Dnia 6 b. m. odbyło się uroczyste nabożeństwo za dusze straconych na stokach cytadeli warszawskiej w dniu 5-go sierpnia 1864. Podniosłe kazanie wygłosił ks. Downar. Podczas nabożeństwa zostały odśpiewane hymny narodowe.

13 b. m. urządzone przedstawienie dziecinne na rzecz biblioteki dla dzieci przy szkole miejskiej. Działwa udalnie odegrała dwie komedijki: „Intryga Mani“ i „Pajac“. Część koncertową wypełniły śpiewy i deklamacje dzieci, oraz popisy orkiestry tow. muzycznego. Inicjatorom i reżyserkom pp. Bulińskiej i Ciocheckiej należą się słowa gorącego uznania.

Przed paru miesiącami radni miejscy pp. Albrechtowie, dr. Gliński i p. Kawecki zainicjowali otwarcie w Łasku miejskiego progimnazjum goedukacyjnego. Obecnie myśl ta obkleła się w czyn. Wynajęto ładny lokal, zaangażowano odpowiednio siły nauczycielskie, i oto w dniu 15 b. m. odbyło się uroczyste poświęcenie lokalu szkolnego.

Aktu poświęcenia dokonał ks. prałat Augustyniak. Następnie przemówił gorąco ks. Downar, zaznaczając, że nowa uczelnia ma kształcić i wychowywać młode pokolenia w duchu religijnym i narodowym na peżytek ojczyźnie i społeczeństwu. Dr. Gliński w przemówieniu swoim wskazał na piękne tradycje wychowawcze, jakie szkoła polska posiada i zaznaczył, że uchwały Komisji Edukacyjnej, Komisji Oświecenia, przykłąd uniwersytetu wileńskiego, liceum krzemienieckiego i Szkoły Głównej będą dla organizatorów nowej szkoły, jak również dla pedagogów drogowskazem pracy.

Dyrektor Raciejki w przemówieniu swoim zaznaczył, że szkoła ma się stać placówką oświaty i kuźnią, w której kuć się mogą charaktery młodzieży polskiej, zwrócił się do rodziców, aby szli ręką w rękę ze szkołą i zakończył wyrazami nadziei, że wychowawcy tej szkoły będą dobrymi obywatelami przyszłej, da Bóg, niepodległej Polski.

Na zakończenie dr. Gliński odczytał powinowozwania i życzenia, jakie nadeszły od różnych osób i instytucji dla nowej placówki oświatowej, zarazem zachęcał obecnych do zapisywania się na członków powstającego przy szkole koła wpisów i składania ofiar na rzecz tej instytucji. Jedną z obywateli okolicznych p. Sz. zgłosiła natychmiast gotowość złożenia ofiary na rzecz „Koła wpisów“.

Obecni wynieśli wrażenie, że nowa uczelnia przyczyni się do rozwoju kulturalnego miasta i okolicy. E.

A Z Radomia.

— Przed kilku dniami odwiedził miasto nasze dr. Bałaban, prof. uniwersytetu lwowskiego. Zwiędziwszy wszystkie szkoły ludowe i chedery, wyraził swe niezadowolenie z ostatnich, z powodu braku urządzeń higienicznych, i zaproponował gminie wyasygnowanie pewnej sumy na rzecz nowych szkółek.

— Ogromne wrażenie wywarł napad bandycki, dokonany na p. Stanisława Zawadzkiego, właściciela wsi Czarnolas, o dwie wiosły od Radomia.

Bandytów było trzech; podczas gdy jeden z karabinu ranił p. Z. w kolano, drudzy dwóch przystąpili żądając pieniędzy.

Napadnięty chwycił najbliższe stojące irucik go o ziemię, wtedy został drugi raz raniony. Bandyci, korzystając z chwilowego oszołomienia napadniętego, zabrali mu 2000 rubli i zażądały większej sumy. Zawadzki zatem, w towarzyswie jednego z bandytów udał się do domu i, zaprowadziwszy go na górę, silnym pchnięciem zrzucił go ze schodów.

Na hałas, wywołany upadkiem bandyty, zbiegli się domownicy, lecz bandyci już uciekli.

A „Zwzowaczki“.

We wsi Zamość, pow. Sochaczewskiego, urodziła właścianka czworo dzieci, z których troje na drugi dzień zmarło.

Polownica czuła się zupełnie dobrze. (e)

Wojna.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo).

Wielką Kwatera Główna, 18 sierpnia.

Wschodnia widownia wojny.

Front wojsk generała-feldmarszałka Hindenburga:

Nie licząc małych, lecz ożywiających potyczek na zachodzie od jeziora Nobel, które nie zostały jeszcze ukończone, miały miejsce tylko nieznaczające starcia oddziałów przednich.

Front wojsk feldmarszałka arcyksięcia Karola:

Na froncie armji generała hr. Bothmera wojska tureckie odparły rosyjskie oddziały atakujące.

W Karpatach powiększone sukces na Starej Obczyńis, Wsięto około 200 jeńców i zdobyto wiele karabinów maszynowych.

Zachodnia widownia wojny.

Na północy od Somme nieprzyjacieli kontynuował w dalszym ciągu swe wysiłki bez względu na ciężkie ofiary. Anglicy użyli do tego licznych nowych dywizji.

Na południowym-zachodzie od Martinpuich powiodło się im naszą przednią linię wopchnąć na nieznaną szerokość do bezpośrednio za nią położonej, natomiast na północy, od Pozières i bezpośrednio na zachodzie od lasu Fourreaux zostali oni gładko odparci.

Francuzi znowu przesunęli swe ataki na godziny nocne. Około północy znaczne siły uderzyły na stanowiska nasze pomiędzy Guillemont a Maurepas; zostały one odparte bardzo krwawo.

W wygiętej naprzód części naszej linii na północnym-wschodzie od Hardecourt walczone zaciekle i jak dotychczas, bez rezultatu. Działalność artylerji jest bez przerwy bardzo gwałtowna.

Na prawo od Mozy atakował przeciwnik wieczorem na szerokim froncie, pomiędzy fortem Thiaumont a lasem Chapitre, jak również wielokrotnie w zachodniej części góry le-sistej.

U wsi Fleury walka teczy się jeszcze, pozatem szturm nieprzyjaciela został wszędzie złamany.

Dnia 16 sierpnia za pomocą ognia obronnego zmuszone do lądowania pod Nesle dwupłatowiec francuski.

Bałkańska widownia wojny.

Po daremnych atakach koalicji, w ostatnich dniach wojska sprzymierzone przystąpiły do kontrnatarcia.

Po walce z serbską dywizją du najską zajęto Florinę.

Latawce niemieckie atakowały z powodzeniem rosyjskie kontrtorpedowce i łodzie podwodne na północnym-wschodzie od Karaburnu.

Rosyjski komunikat urzędowy, z dnia 11 sierpnia wieczorem, głosi o zniszczeniu pod Monasterzyskami jednego bataljonu niemieckiego rezerwowego pułku piechoty Nr. 3, za po-

Poszukuję dziurzawy do dwóch włók ziemi

z budynkami, odpowiadającej pod uprawę warzyw, może być mały foliowarezek, wiadomość: w Zdunskiej-Woli, ul. Szadkowska, dom Płocisńskiego, odległość nie robi różnicy.

meo, ognia karabinów maszynowych i opancerzonego samochodu. Wbrew temu stwierdzono, iż podczas operacji tych batalion stracił tylko wogóle dwóch raniętych.

Naszelne dowództwo wojskowe.

Komunikat austriacki.

WIEDEN, (Urządowo) 18 sierpnia.

Rosyjska widownia wojny.

Front wojsk feldmarszałka arcyksięcia Karola.

Podczas zdobywania góry Stara Obozyna wojska sprzymierzone zabrały 200 jeńców i dwa karabiny maszynowe.

Na południe od Horozanki bataliony austriacko-węgierskie wyparły nieprzyjaciela z rowu czołowego.

Wojska cesarsko-ottomańskie, walczące przy armji generała hr. Bothmera odparły próby ataków nieprzyjacielskich.

Front wojsk generała-feldmarszałka Hindenburga.

Na froncie generała-pułkownika Boehm-Ermollego przeciwnik w ostatnich dniach poniósł dotkliwą klęskę, iż wczoraj zachował zupełny spokój.

Na froncie wołyńskim urządzano są skuteczne wycieczki.

Włoska widownia wojny.

Nieprzyjacielski ogień działowy na nasz nowy front w obrębie Gorycji trwa dalej. Poza odpartym atakiem włosków na wzgórze na południowy zachód od San Grado di Merana nie doszło do walk piechoty.

Południowo-wschodnia widownia wojny.

Bez zmian.

Zastępca szefa sztabu generalnego v. Hoefler, marszałek polny porucznik.

Co opowiadają rosjanie.

PIOTROGROD, 17.VIII. Sprawozdanie urzędowe z dnia 16 sierpnia w południe:

Front zachodni:

Na południu od Brzeżan nad Złotą Lipą, nasze siły zbrojne obsadziły niektóre punkta na zachodnim brzegu rzeki. Nieprzyjaciel wykonał kontratak i powstrzymał nasz dalszy pochód.

W okolicy ujścia Złotej Lipy do Dniestru wojska nasze walcząc uczyniły wszędzie postępy. Przeciwnik stawia tu zacięty opór.

Nad Bystrycą obsadziliśmy miejscowość Sototwinę i wś Maniowa na południowym zachodzie od Sototwiny.

W okolicy Delatyn — Worochta pod naciskiem naszym nieprzyjaciel cofnął się dalej ku zachodowi.

Na zachodzie od linii Worochta — Ardzeluza wojska nasze zajęły cały szereg wzgórz.

Pod Kirlibaba, w okolicy góry Kapul (19 klm. na północ od Kirlibaby) ogniem naszym odparto ataki nieprzyjaciela.

Po zakończeniu obliczeń, ogólna zdobycz wojsk generała Brusilowa za czas od 4 lipca do 3 sierpnia, w ciągu operacji do zdobycia rozbudowane w ciągu zimy linie niemieckiej i austriackiej od Prypec' aż do granicy rumuńskiej, przedstawia się jak następuje: Jeńcy, oficerowie i żołnierze (wojska polowe, etapowe, tren, personel sanitarny i t.d.), działa i karabiny maszynowe.

1. Armja generała Kaledina: 2,334 oficerów, 107,225 żołnierzy, 147 dział, 459 karabinów maszynowych, 146 przyrządów do rzucania bomb i min.

2. Armja generała Leszyckiego: 2,139 oficerów, 100,578 żołnierzy, 127 armat, 424 karabiny maszynowe, 44 przyrządy do rzucania bomb i min i przeszło 35 wozów amunicyjnych.

3. Armja generała Zacharowa: 1,967 oficerów, 87,243 żołnierzy, 76 dział, 232 karabiny maszynowe, 119 przyrządów do rzucania bomb i min i przeszło 128 wozów amunicyjnych.

4. Armja generała Szczerbaczewa: 127 oficerów, 55,794 żołnierzy, 55 armat, 211 karabinów maszynowych, 29 przyrządów do rzucania bomb i min i przeszło 129 wozów amunicyjnych.

Ogółem: 7,757 oficerów, 350,845 żołnierzy, 405 armat, 1,326 karabinów maszynowych, 338 przyrządów do rzucania bomb i min, 292 wozów amunicyjnych. Prócz tego zdobyto wielką liczbę karabinów, 30 wiersz materiału kolejki polowej, przyrządy telefoniczne, liczne składy artylerji i sprzęty pionierskie.

Komunikaty francuskie.

PARYŻ, 18-go sierpnia. — Urządowo donoszą dnia 17 sierpnia po południu:

Na froncie nad Somme w ciągu nocy nie przedsięwzięli Niemcy żadnego kontrataku. Urządzaliśmy zdobyte stanowiska.

Walka artylerji trwa, szczególnie gwałtownie na północy od Maurepas i w odcinku Balois en Senterre.

Na reszcie frontu noc minęła spokojnie.

PARYŻ, 18-go sierpnia. — Urządowo donoszą dnia 17 sierpnia wlecz:

Na froncie Somme była czynną artylerja nasza i skierowała obszerny ogień niszczący na urządzania nieprzyjaciela. Działalności piechoty nie było.

Liczba wziętych przez nas w ciągu dnia wczorajszego na północy od Somme nieranionych jeńców wynosi przeszło 200. Zdobyliśmy 5 karabinów maszynowych.

Na pozostałych frontach zwykły ogień armatni.

Komunikaty angielskie.

LONDYN, 18 sierpnia. — Główna kwatera donosi 17 sierpnia:

W wyniku walk ostatniej nocy posunęliśmy naprzód linje nasze na zachodzie i południowym zachodzie od Guilleumont.

Na zachodzie od lasu zdobyliśmy 300 jardów rowów nieprzyjacielskich.

„Najważniejszy okres wojny“

„Breslauer General-Anzeiger“ depeszuje z Kopenhagi:

Z frontu rosyjskiego donoszą, że wojska rosyjskie, walczące na Bukowinie, otrzymały znaczne posiłki.

Te posiłki są skutkiem nowego przegrupowania na froncie rosyjskim.

„Russki Inwalid“ pisze, że rozstrzygnięcie na froncie rosyjskim jest bliskie.

W ciągu najbliższych czterech tygodni rozstrzygnięcie się zapewne najważniejszy okres tej wojny. W każdym razie już sierpień odpowie nam ostatecznie na pytanie, czy będzie potrzebna kampanja zimowa.

Zwycięstwo nad nieprzyjacielem można osiągnąć tylko na polu bitwy.

Wielki zwrot powinien nastąpić w ciągu najbliższych czterech tygodni.

Na froncie galicyjskim.

WIEDEN, 18.8. Wojenna kwatera prasowa donosi: W centrum frontu galicyjskiego, jak również na południe od Dniestru w ogólności panuje spokój, natomiast w okolicy pomiędzy odcinkiem Grabarki a górnym biegiem Seretu trwają bez przerwy niesłychanie gwałtowne ataki lewego skrzydła rosyjskiej armji Sacharowa. Pomiędzy miejscowościami Perpelniki a Penjaki rosjanie ruszyli naprzód w nieprzerwanych szeregach szturmujących. Straszny ogień obronny artylerji niemieckiej i austriackiej wyrządził rosjanom niesłychanie ciężkie straty pod Łapajowem. Rosjanie, którym się powiodło wtargnąć do naszych przednich rowów, zostali z nich ponownie wyparci za pomocą świetnych kontrataków naszych rezerw. Natarcie na Lwów nosiło oznaki szczególnej gwałtowności i zaciętości. Nieprzyjaciel prawdopodobnie chciał szybko i za wszelką cenę sprowadzić decyzyję. Sprawozdawcy z przebiegu walki donoszą o bardzo ciężkich stratach rosyjskich w przeciwieństwie do nieznacznych, poniesionych przez obrońców.

Z frontu bukowskińskiego.

BERLIN, 18.8. „Deutsche Tageszeitung“ donosi w telegramie swojego sprawozdawcy wojennego, znajdującego się na froncie wschodnim:

Wypieranie rosjan na terenie bukowskińskim od granicy węgierskiej czyni nieustanne postępy.

Usunięcie wojsk austriacko-węgierskich na inne stanowiska pod Worochtą jest wydarzeniem, które posiada jedynie lokalne znaczenie i nie wywrze wpływu na dalszy bieg działań wojennych.

Bliska decyzja Rumunii.

BUKARESZT, 18.8. „Minerwa“, pisząc o niedawnej rumuńskiej radzie gabinetowej, stwierdza, że pytanie, czy Rumunia ma wziąć udział w obecnej wojnie, czy nie, zostanie rozstrzygnięte jeszcze w ciągu bieżącego miesiąca. Rada gabinetowa uchwaliła zwołanie parlamentu w drugiej połowie bieżącego miesiąca na sesję nadzwyczajną. Rząd złoży oświadczenie co do swojej polityki zagranicznej.

O przemarszu wojsk rosyjskich przez Rumunię.

BUKARESZT, 18.8. — Donoszą tu z Burdujeni:

Od kilku dni na linjach kolejowych Lipkany — Mamałyga i Nowosielica — Czerniwoce odbywają się wielkie transporty wojsk. Co 20 minut odohodzą na Bukowinę pociągi, wiozące wojsko rosyjskie.

W południowej Besarabji czynią rosjanie wielkie przygotowania. Zgromadzili w Reni pontony, ażeby pod Tuldzą wybudować 4 mosty na Dunaju, ażeby umożliwić wojskom rosyjskim przeprawę do Dobrudży. O przemarszu wojsk rosyjskich przez terytorjum Rumunii mówią wszyscy w Tuldży jako o rzeczy, która nie ulega wątpliwości.

KOPENHAGA, 18.8. „Berlingske Tidende“ donosi: Według informacji, otrzymanych z Wiednia, postawie austriacko-węgierski i niemiecki w Bukareszcie wystąpili wspólnie do rządu rumuńskiego i zwrócili uwagę, że pozwolenie na przemarsz wojska rosyjskiego przez terytorjum rumuńskie nie dałoby się pogodzić ze stanowiskiem neutralnym Rumunii. Krok ten stoi w związku z rozpowszechnianiem w ostatnich czasach w prasie rumuńskiej twierdzeniem, jakoby tego rodzaju zezwolenie na przemarsz wojska obcego niekoniecznie musiało oznaczać naruszenie obowiązków neutralnych.

BUKARESZT, 18.8. „Steagul“ donosi, że wczoraj w ministerjum wojny odbyły się narady, w których uczestniczyli: prezes ministrów rumuńskich, sekretarz generalny ministerjum wojny, komendant trzeciego korpusu armji i rosyjski attaché wojskowy, pułkownik Tatarinow.

Agitacja wojenna.

BERLIN, 18.8. „Lokal Anzeiger“ donosi z Bukaresztu:

Pod wpływem ostatnich wypadków, zwłaszcza na froncie galicyjskim, rusofilscy agitatorzy rozpoczęli w Rumunii ze zdrową energją agitację wojenną. Głoszą oni, że dni pokoju dla Rumunii już minęły i że czynny udział Rumunii w wojnie jest nieunikniony i niebawem nastąpi.

Take Jonescu oświadcza, że Rumunia musi natychmiast interwenjować, jeżeli pragnie urzeczywistnienia swoich narodowych ideałów. Położenie koalycji jest tak świetne, że za kilka dni nie będzie ona już potrzebowała pomocy Rumunii.

W rumuńskiej opinji publicznej zauważyć się daje nerwowe wzburzenie, w którym jednak przebija się troska z powodu zbliżających się wypadków oraz niechęć do wojny.

Z frontu bałkańskiego.

SOFJA. — Komunikat urzędowy. Sztab generalny podaje do wiadomości: „D. 14 b. m. wieczorem zaczęła artylerja nieprzyjacielska gwałtownie ostrzeliwać nasze pozycje czołowe na południe i zachód od jeziora Doiran. Pod osłoną tego ognia zaatakowała w nocy piechota nieprzyjacielska te pozycje, była jednak odparta. Artylerja nieprzyjacielska następnie znów ostrzeliwała nasze pozycje.

Dnia 15 b. m. przed południem znaczne siły nieprzyjacielskie ponownie zaatakowały te pozycje. Odparto

go znów i zmuszono do odwrotu w nieładzie. Na pozostałych częściach frontu słaby ogień artyleryjski i starcia patroli“.

Głos neutralny o ofensywie koalycji.

ZURYCH, 18.8. „Neue Zürcher Zeitung“ pisze:

Bezskutecznych uderzeń w żelazny mur niemiecki nie znieśli ani Francja, ani Anglia. Rosyjska ofensywa już zawiódła mimo lokalnych sukcesów o tyle, że zamierzone sforsowanie Karpat nie powiodło się. Co dalej będzie, okaże się może w ciągu kilku tygodni. Włosi po 14 miesiącach wojny są tam, gdzie przed 12 miesiącami już powinni być znajdowni, jeżeliby wojna miała im przynieść jakieś widoki powodzenia.

Straty rosyjskie.

WIEDEN, 18.8. — „Neus Wiener Journal“ podaje ostatni wykaz strat zostawiony przez kijowski urząd centralny. Straty rosjan według tego wykazu wynoszą 4,000 oficerów i 600,000 żołnierzy.

Co mówi o sytuacji „Ruskiej Inwalid“.

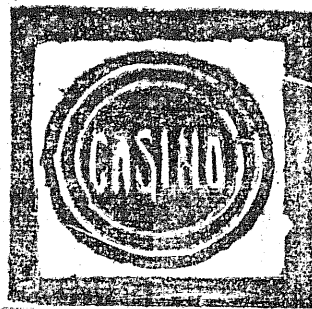
SZTOKHOLM, 18.8. — Omawiając sytuację wojenną, „Rusk. Inwalid“ pisze: Walki toczą się wzdłuż całego frontu; nieprzyjaciel Brusilowa okazuje zwiększającą się działalność. Szczególnie w okolicy Stochodu wykonywane są stałe kontrataki, wspierane przez latawcę, specjalną broń, która dzięki licznie rzucanym bombom równa się ogniu artylerji. W ogólności wysiłki nieprzyjaciela pozostały bez skutku, lecz stale okazywana jego siła zaczepna wskazuje, iż przeciwnik pokonał już system Brusilowa.

Skutki ataku napowietrznego.

BERLIN, 17.8. Biuro Wolffa donosi: Pomimo wszelkiej możliwej tajemnicy, jaką władze angielskie pokrywają wyniki ataku napowietrznego, dokonanego w nocy z 8-go na 9 ty sierpnia przez eskadrę sterowców niemieckich na wschodnie wybrzeże Anglii, dotychczas wiadomo co następuje: W Hull nad Humber wybuchły wielkie pożary w dokach Taw. kolejowego North-Eastern, jakoteż w składach drzewa w pobliżu tych doków. Zakłady portowe nad Humber i wielkie magazyny węglowe uległy poważnemu uszkodzeniu. W fabryce amunicji wybuchł pożar. Spłonął doszczętnie magazyn zbożowy, mający około 200 metrów długości. Most monumentalny uległ całkowicie zburzeniu. Wielki gmach celny, oraz różne budowle w pobliżu spłonęły doszczętnie. Wielkie szkody poniosły doki Alexander. Podobno na dłuższy czas będą bezużyteczne. Dalej stwierdzono, że dwa torpedowce, przygotowane do spuszczenia na wodę, uległy zniszczeniu. Pod Gateshead wyleciała w powietrze fabryka amunicji. Zniszczeniu zupełnemu uległ parowiec rosyjski, na który ładowano towary. W Middlesborough, West-Hartlepool i Whitby stwierdzono wielkie pożary, głównie fabryk i zniszczenia w magazynach nad rzeką Pier.

Rosjanie we Franoji.

PARYŻ, 18.8. Jak donosi „Matin“ do obozu Milly przybyły nowe wojska rosyjskie.

Dziś
2 nowe atrakcje
REDEN

KRÓL ŚWIECHU

STELLA d'ARTE

(z opery Warszawskiej)

Prócz tego zupełnie nowy program Borowska, Szeller, Urstein, i t. d. Początek przedatawień o 5. 7 i 9 godz.

Pokój oddzielny Rosji?

GENEWA, 18.8. „Eclair“ dowiadyuje się z Londynu: Rząd angielski zażądał w Piotrogradzie przyjacielskich wyjaśnień o zamiarach Stürmera, a to z powodu obiegających pogłosek, jakoby Rosja zamierzała zawrzeć pokój oddzielny. Stürmer dał odpowiedź, w której stwierdził najzupełniejszą jednomyślność rządu rosyjskiego z planami koalicji.

Trzęsienie ziemi.

LUGANO. „Secolo“ donosi, że znów wczoraj wieczorem około godz. 10-ej, dało się odczuć trzęsienie ziemi w Ankonie, a o godz. 11 min. 25 w nocy drugie znacznie silniejsze. W Fano i Pesano Agencja Stefaniego donosi, że w Ankonie i Pesano mieszkańcy wielu domów opuścili mieszkania. Jak dotychczas, nie słychać o ofiarach. W Rimini zaważyło się kilka domów, przyczem prawdopodobnie nie brak ofiar w ludziach. Cenzura włoska zakazała dziennikom wyliczać szkody, zrzadzone przez trzęsienie ziemi.

LUBLANA. — W ciągu ostatnich 24-ch godzin w tutejszym obserwatorium seismologicznym zauważono 14 silnych wstrząśnień ziemi. Niektóre z nich były tak silne, że uszkodziły częściowo aparaty obserwacyjne. Najsilniejsze wstrząśnienie nastąpiło d. 16 b. m., o godz. 9 Min. 7 zrana. Ognisko tego trzęsienia ziemi znajduje się w odległości przeszło 300 kilometrów od Lublany. Od lat 20 w obserwatorium nie zanotowano tak silnego okresu wstrząśnień.

Ofiary.

25 kop. na wpisy dla niezdolnych uczniów Szkoły Handl. Kup. Łódzkiego bezimiennie.
— Dziękując serdecznie inżynierowi L. Kol. Doi. p. Zaboklickiemu za szlachetne załatwienie mej sprawy—składam przy tej okazji na Dóm Sierot rb. 250
Helcia Cukier, Zosia Górecka, Władzia Florczak, Janina Wolczyńska, Alfred Bodko, Stanisław Florczak złożyli dla biednych dzieci do zpania redakcji kop. 77.
N. A. wniósł do „Kurjera Łódzkiego“ 50 k. na najbiedniejszych do uznania redakcji.

Przepisy

dotyczące stempla od kart do gry.

- § 1. Na wyrób kart do gry wszelkiego rodzaju trzeba uzyskać pozwolenie Szefa Administracji.
- § 2. Karty do gry wszelkiego rodzaju podlegają opłacie stempelowej w wysokości, 0,80 marek od talji.
- § 3. Ostemplowanie talji następuje po opłaceniu należności za stempel.
- § 4. Karty do gry, wyrobione na obszarze Administracyjnym winny zostać ostemplowane przed wypuszczeniem ich w obieg.
- § 5. Ostemplowaniu podlegają również karty do gry, wprowadzane do General-Gubernatorstwa.
- § 6. Kto karty do gry, nieostemplowane w przepisany sposób, puszcza w obieg, sprzedaje, nabycza, używa, do gry, lub świadomie przechowuje, podpada karze pieniężnej 50 mk. od każdej talji.
- § 7. Kto wyrabia karty do gry bez pozwolenia Szefa Administracji, podpada karze pieniężnej od 500—10,000 mk. Przybory i urządzenia do wyrobu kart ulegną konfiskacji.
- § 8. Karty do gry, które wbrew przepisom rozporządzenia nie posiadają wymaganego stempla, należy konfiskować.
- § 9. O ile wykroczenia przeciwko niniejszym przepisom i wydanym do nich przepisom wykonawczym nie pociągają za sobą kar pieniężnych większych, należy nakładać na winowajców karę pieniężną do 150 marek.
- § 10. Kto podrabia stempel na kartach do gry, będzie ukarany więzieniem od 2 miesięcy do 2 lat.
- § 11. Przepisy niniejsze nabierają mocy obowiązującej z dniem 1 sierpnia 1916 r.

Warszawa, dnia 19 lipca 1916 r.
General-Gubernator
podp. von Beseler.

Rozporządzenie

dotyczące wstępnego ostemplowania kart do gry.

- § 1. Wszelkie karty do gry, znajdujące się w obszarze administracyjnym podlegają wstępnemu opodatkowaniu.
- § 2. Stempel wynosi 0,80 mk. za talję. Od opłaty stempelowej można być zwolnionym, jeśli się udowodni, że za karty tutejszego wyrobu został opłacony stempel, a za karty sprowadzone z zagranicy uiszczono cło.
- § 3. Wszystkie karty do gry, podlegające ostemplowaniu wstępnemu, winny być zgłoszone do 30 sierpnia odpowiedniemu naczelnikowi powiatu (prezydentowi policji). Równocześnie ze zgłoszeniem należy karty do gry przedłożyć i właściciel ewent. opłatą stempelową.
- § 4. Kto się uchyla od opłaty obowiązkowego ostemplowania wstępnego kart do gry, podlega karze pieniężnej od 50—10,000 marek.
- § 5. Wogóle zatrzymują moc obowiązującą przepisy karne rozporządzenia, dotyczące stempla od kart.

Warszawa, dnia 19 lipca 1916 r.
General-Gubernator
podp. von Beseler.

Uzupełnienie.

Zgłoszenia kart do gry w mieście Łodzi, w powiatach Łódzkim i Łaskim (Pabjanice) mogą być uczynione codziennie przy wydziale celnym Prezydium Policji w Łodzi. Spacerowa 14, pokój № 52, parter, od godziny 8 — 12 rano i od 3—6 popołudniu. Posiadaczom kart do gry, podlegających dodatkowemu ostemplowaniu, w powiecie Brzezińskim pozostawione do woli uczynić zgłoszenia w wspomnianym Wydziale celnym lub w urzędzie powiatowym w Brzezinach.
Przy zgłoszeniu do dodatkowego ostemplowania karty do gry winny być przyniesione z sobą i opłata zaraz uiszczona.
Po upływie terminu zgłoszenia—30 sierpnia—zarządę ściśle dochodzenie nieostemplowanych kart do gry.

Łódź, dn. 13 sierpnia 1916 r.
Cesarsko-Niemiecki Prezydent Policji
Loehrs.

Rozporządzenie Policyjne

§ 1. Odmieniając moje rozporządzenie policyjne z dnia 7 lipca 1916 r. dotyczące cen maksymalnych ustanowionych w porozumieniu z panem gubernatorem wojennym podane w § 1, 5 tego rozporządzenia ceny maksymalne jak następuje:

Dla całego podwładnego mi obwodu administracyjnego w handlu detalicznym za funt polski:

faryny	1,05 mk.
cukru w kostkach	1,15 mk.

Cukier polski i neutralny nie mogą być sprzedawane w jednym i tym samym sklepie.

§ 2. §§ 2 3, 5, 6 rozporządzenia z dnia 7 lipca 1916 roku znajdują odpowiednie zastosowanie.

§ 3. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie natychmiast.

Łódź, 12 sierpnia 1916 r.
Cesarsko-Niemiecki Prezydent Policji
Loehrs.

Podając powyższe rozporządzenie policyjne do publicznej wiadomości zarządzam jednocześnie, aby przy sprzedaży cukru przez hurtowników handlarzom detalicznym cena była tak uformowana, ażeby handlarzom detalicznym pozostawało co najmniej 8 fen. zysku.

Przekroczenia podlegają karze wyrażonej w rozporządzeniu policyjnym z dnia 7 lipca 1916 roku.

Łódź, dnia 14 sierpnia 1916 r.
Cesarsko-Niemiecki Prezydent Policji
Loehrs.

OBWIESZCZENIE.

Młynarze z Dzierżycznym, gm. Lućmierz, Górecki i Franke za mielenie zboża bez dowodów na młyn ukarani zostali po 100 rb. każdy, przyczem młyny ich zamyka się.

Jeszcze raz wmiągam w obowiązek wszystkim młynarzom rozporządzenie policyjne z dnia 14 lipca 1916 r.

Łódź, dnia 7 sierpnia 1916 r.
Cesarsko-Niemiecki Prezydent Policji
Loehrs.

8-kl. Filologiczne Gimnazjum Żeńskie
R. Sobolewskiej
Długa 90 przy Andrzeja.
Egzaminy wstępne i poprawkowe rozpoczynają się 9-go września. Lekcje 4-go września.
Podania przyjmuje kancelaria szkoły codziennie od 10—2ej.
1666—2

8-kl. Polskie Gimnazjum Żeńskie Realne
z prawami wstępu na Wszechnice Szwajcarskie.
ulca Kamienna 10.
Zawiadamia Sz. Rodziców i Opiekunów, że egzaminy dla nowych kandydatek do 8-ku klas włącznie i poprawkowe rozpoczną się 28 sierpnia.
Kancelaria otwarta do godziny 2 po poł.
Kierowniczką
Marja Pruszyńska.
1665—4—1

8-klasowa Szkoła Żeńska Tow.
im. ELIZY ORZESZKOWEJ, ul. Spacerowa 21
podaje do wiadomości, że egzamina dla nowowstępujących uczennic do klas starszych od III-iej do VIII-iej włącznie rozpoczyna się dnia 28 sierpnia o go z. 9-iej rano.
Do klas wstępnych, I-iej i II-iej egzaminy rozpoczyna się dnia 31 sierpnia o godz. 9-iej rano. Od 10-go sierpnia kancelaria szkoły otwarta codziennie.
Kierowniczką Szkoły
Dr. M. Stefanowska.
3

IV-kl. Progimnazjum Filologiczne
imienia SKARGI
(koedukacyjne)
przy parafii Przemienienia Pańskiego w Łodzi.
Zapis kandydatów i kandydatek do wszystkich klas przyjmuje kancelaria szkoły codziennie od godziny 10 do 12 rano. Egzamina 1 września.
Adres: ul. Piwiarna № 4, róg Rzgowskiej.
1674—2 Kierownik szkoły **Bol. Busiakiewicz.**

ZAKŁAD FREBLOWSKI, dla dzieci od lat 4—6.
Szkoła KOEDUKACYJNA PRZYGOTOWAWCZA
dla dzieci od lat 6-ciu. Przygotawia się do wszystkich średnich zakładów naukowych.
KURSY FREBLOWSKIE
IDY JANOWSKIEJ
Łódź, Passaż-Szulca № 11 (róg Długiej).
Zapisy przyjmuje kancelaria codziennie od 4—6 popołudniu. Zajęcia rozpoczynają się od 1 września. 1

Szkoła techniczna (Technikum) z jęz. wykładowym polskim
w Łodzi, Pańska 9, róg Zawadzkiej.
Kurs trwa 3 lata. Kończący kurs otrzymuje patent na stopień pomocnika inżyniera sztuki budowlanej, elektrotechniki lub mechaniki. Wykładane są przedmioty ogólnie kształcące fachowe i języki: polski, niemiecki, francuski. Na pierwszy kurs przyjmujemy kandydatów i kandydatki z wykształceniem minimalnie 3 klasowym. Młodzież z wykształceniem średnim może być przyjęta na kurs 3. Do przygotowawczych klas przyjmujemy młodzież z wykształceniem początkowym. Przy szkole własne warsztaty. Egzaminy wstępne 20 sierpnia. Informacji udziela i zapis przyjmuje kancelaria codziennie między 3 — 7 godz. 3587—15—1

Lekarz-Dentysta
Marja Sibera
h. zarządzająca lezonią
St. Dąbrowskiego
MIKOŁAJEWSKA 53
przyjmuje od 9—1 i od 3—7 w

Proszę żądać wszędzie
atramenty
szkolne i kolorowe, tyłki o:
Marjana Waclawa
GLIŃSKIEGO.

W szkole robót ręcznych
Heleny Lipińskiej,
Mikołajewska 34 m. 47, nauka
rozpoczyna się 1 września. Lekcje od 9—1 i od 4—6. Po skończeniu kursu wydaje się patenta

Felczer Kaszyński
z długoletnią praktyką w szpitalach przyjmuje codziennie i udziela porad ul. Mikołajewska № 40 obok kościoła. 1682—1

OKAZJA !!!
Taniego nabycia mebli z powodu zupełnej likwidacji, wyprzedaje niżej ceny w wielkim wyborze meble nowe i używane tak całe urządzenia jak pojedyncze sztuki oraz łózka metalowe, wanny, krzesła gładkie, kuchenne urządzenia, magazyn mebli Władysława Romiszowskiego. Piotrkowska 116 i piętro front. 1436—10

Wydzierżawię
domek bez względu na stan takowego możliwie przy linii tramwajowej. Oferty pod A. M. w adm. „N. Kur. Łódzkiego“.
1683—1

Resztki, Cegielniana 43.
Sprzedaję do 3 po poł. z 40% tan. n. c. zw. Uwaga: STAŁA CENA. Towar wełna z jedw. i bat. na bluzki od rb. 1.50 do rb. 3. Szewloty, Boston Melange, czar. z biały w kratki i w paski. Muślin—de-jen. Alpaga i t. d. na damski i męski kostjumy od r. 8,— rb. 20. Materjały balowe i żalobne, na fartuchy i różne chustki i t. d.
Cegielniana 43, w podwórzu 4 dom od Piotrkowskiej.
W niedzielę, dnia 20 b. m. w lokalu własnym przy Nowym Rynku № 6 o godz. 3 po południu odbędzie się
Ogólne roczne zebranie
członków Stow. majstrów fabrycznych gub. piotrkowskiej
Zebranie będzie prawomocne bez względu na ilość przybyłych członków.
1677—1

W hurtowy skład przyborów fotograficznych
M. Spiewaka Piotrkowska 116
POLECA dla P.P. Amatorów, klisze, Hauffa, Schleussnera, Agfa i Reform.
Pocztówki i papiery najlepszych firm w wielkim wyborze, po cenach fabrycznych. Szybkie wywoływanie i kopjowanie klisz. Powiększenia.
Kupuję też używane fotograficzne aparaty

Warszawskie Akcyjne Towarzystwo Pożyczkowe na zastaw ruchomości

(LOMBARD AKCYJNY)

Oddział I-szy Łódzki przy ulicy Zachodniej Nr. 31.

Oddział II-gi Łódzki przy ul. Pasaż Majera Nr. 11 (róg Mikołajewskiej Nr. 23).

zawiadamia, iż 7 września 1916 r. i dni następnych w sali licytacyjnej przy ul. Zachodniej Nr 31, poczynając od godziny 10 rano, sprzedawane będą przez publiczną licytację zastawy we właściwym czasie nieprolongowane, a zastawione w Oddziale I-ym Zachodnia 31 i Oddziale II-gim Pasaż Majera Nr 11 (róg Mikołajewskiej Nr 23). Zastawy wymienione składają się z wyrobów: złotych i srebrnych, drogich kamieni, pereł, zegarków kieszonkowych, maszyn do szycia, do pisania, oraz różnych towarów lokciowych i ubrań. Z rozpoczęciem licytacji prolongata zastawów na sprzedaż wystawionych — przyjmowaną nie będzie, ktoby jednak życzył sobie prolongować takowe nadal, winien uskutecznić to przed rozpoczęciem licytacji.

Do sprzedaży kwalifikują się następujące NEN zastawów:

W Oddziale I-szym Zachodnia 31.

Table with multiple columns of numbers, likely representing inventory or financial data for the Lombard Akcyjny branch.

22817	138472	184528	188615	137932	138503	140298	141780	143004	144198	145548	146941	147817	148810	149374	150235	150840	151405	151921	152386	152785	153097	153477	153858	154207
368	488	588	621	48	505	294	781	24	224	709	956	821	819	593	236	847	407	924	387	787	113	478	855	212
385	487	588	658	50	542	318	791	38	255	751	972	826	820	597	244	849	424	927	391	790	116	480	858	216
386	516	547	656	57	549	358	835	40	274	762	973	877	834	600	248	859	425	935	392	794	117	481	865	225
393	557	561	658	59	560	379	843	47	314	769	974	900	846	606	252	863	429	937	398	797	118	491	871	229
404	549	552	664	91	575	383	844	57	315	770	991	924	851	635	266	866	431	939	400	799	124	492	876	232
422	567	557	670	94	579	396	868	59	324	825	147076	941	864	646	268	—	432	943	405	806	137	493	880	234
435	585	564	718	104	621	459	905	65	361	831	10	946	866	650	270	867	461	946	407	810	143	495	884	240
440	610	591	727	108	647	465	905	66	353	848	28	961	875	670	273	871	473	960	411	811	144	496	888	241
441	614	592	735	118	658	480	934	68	355	877	38	972	876	677	279	873	477	962	412	812	145	501	890	242
463	622	596	744	130	682	489	939	92	384	910	42	981	887	678	292	874	480	969	420	816	158	502	891	243
479	624	652	747	157	686	498	976	95	404	911	47	986	910	707	294	878	483	974	423	817	159	512	892	246
519	645	658	784	159	688	514	978	99	421	913	62	148031	921	709	297	882	486	978	424	818	160	513	894	247
543	674	655	788	182	703	526	142011	118	426	934	76	47	922	713	304	891	488	979	425	821	162	514	896	248
551	675	656	797	188	710	547	16	119	436	935	78	50	926	718	309	923	490	987	440	823	179	529	904	—
566	682	673	806	191	764	551	22	124	443	940	79	62	936	730	310	925	493	991	446	828	181	531	911	—
569	695	701	819	200	788	563	32	169	444	984	89	67	938	731	335	948	514	152001	447	829	183	536	912	—
570	698	705	826	242	819	567	59	194	461	1001	92	86	937	737	354	954	516	5	448	830	184	541	916	—
575	705	731	848	253	853	617	60	200	470	11	106	94	959	738	359	956	521	14	452	834	199	544	917	—
588	707	735	863	282	873	618	138	218	473	28	108	95	965	741	381	967	528	22	456	835	207	553	921	—
608	710	741	900	294	885	619	148	235	494	37	155	100	980	748	399	975	535	34	458	840	222	554	926	—
609	714	742	908	298	921	622	162	238	508	43	156	101	980	750	409	978	542	36	459	842	223	559	928	—
615	715	753	908	367	959	630	167	245	514	60	167	109	149009	760	416	982	548	50	460	844	224	566	933	—
629	733	760	917	379	964	633	171	247	516	63	193	120	15	766	423	983	555	56	473	845	228	567	934	—
633	776	774	927	391	975	638	181	259	543	98	220	123	25	769	424	—	571	57	489	848	234	569	939	—
639	788	779	929	394	990	649	225	266	549	100	236	149	71	773	480	151005	572	62	495	854	235	575	942	—
665	810	784	936	413	139008	660	232	280	563	113	244	153	72	775	486	7	575	66	500	858	236	576	947	—
682	818	785	938	430	50	666	248	282	573	115	252	182	82	778	487	8	577	74	501	863	237	578	948	—
689	843	797	941	436	74	668	252	296	584	117	263	195	87	796	441	10	579	75	504	866	241	584	953	—
699	874	803	948	503	75	739	254	297	604	119	273	208	89	801	459	13	584	80	505	867	245	595	966	—
721	890	805	960	509	78	741	257	300	605	127	285	214	90	803	464	18	587	88	516	868	249	597	976	—
729	895	809	963	510	85	747	272	302	608	144	293	252	95	805	465	29	588	91	520	872	253	599	977	—
741	946	810	980	526	94	785	281	313	623	164	313	293	96	807	469	31	591	92	526	875	258	610	978	—
758	955	823	984	551	100	788	342	317	646	177	325	299	108	810	479	35	594	97	537	880	260	611	979	—
762	963	832	994	559	124	800	362	318	652	183	336	304	110	818	486	39	597	101	538	886	261	622	984	—
765	965	842	13601	576	131	813	395	324	671	189	345	306	114	829	493	41	601	102	541	887	264	628	989	—
779	968	853	2	582	132	831	409	325	700	204	347	309	132	833	496	63	602	105	546	893	266	632	996	—
808	973	854	8	643	142	845	410	329	723	205	348	317	156	850	500	68	612	106	550	894	269	636	991	—
808	981	876	12	648	187	877	414	331	733	205	348	317	156	850	500	68	612	106	550	894	269	636	991	—
822	134008	877	23	652	229	879	422	342	734	253	365	323	161	887	512	75	625	114	558	902	270	655	—	—
842	9	914	25	660	234	944	424	344	735	282	372	327	167	897	516	79	629	115	561	907	274	658	154000	2
859	19	915	40	714	252	984	470	345	744	296	375	334	—	901	525	82	630	127	562	909	275	658	154000	5
863	34	924	50	734	278	141011	478	348	751	338	382	467	172	908	526	83	—	150	569	912	282	659	154000	2
866	36	926	55	767	320	29	481	352	768	334	383	372	184	911	534	84	631	156	573	918	287	661	154000	8
871	54	941	80	773	330	35	487	356	815	375	384	378	190	915	536	86	638	159	575	919	292	662	154000	16
908	63	948	90	790	347	36	495	357	831	384	386	387	208	932	541	104	649	160	576	923	295	666	154000	38
926	65	978	154	820	373	43	514	426	864	426	395	388	216	935	545	106	652	161	579	926	297	671	154000	19
931	85	983	168	826	387	50	515	427	878	432	398	391	239	936	551	113	653	163	597	927	298	672	154000	20
932	122	989	179	854	409	53	524	442	892	442	411	405	248	951	560	116	660	168	605	929	308	678	154000	23
933	127	998	180	879	432	90	528	443	900	443	432	414	405	955	587	117	667	174	610	930	317	685	154000	29
961	159	136010	240	898	436	202	534	451	902	447	434	417	269	963	589	119	670	176	617	931	318	694	154000	31
976	162	15	266	899	454	257	544	460	907	451	447	463	288	972	599	120	677	187	618	932	321	696	154000	35
996	166	21	305	900	478	262	552	473	926	466	466	477	296	994	640	124	684	201	621	943	324	697	154000	41
133036	169	28	345	901	492	264	554	474	945	504	452	506	296	994	640	124	684	201	621	943	324	697	154000	48
49	184	106	350	937	502	283	567	487	949	514	457	528	302	150002	641	138	694	—	623	947	329	708	154000	45
51	185	127	355	950	517	293	602	488	954	515	472	528	302	14	644	151	695	206	623	948	330	707	154000	49
70	201	130	401	980	520	300	624	491	968	528	473	531	305	21	648	158	696	212	636	958	331	709	154000	81
76	217	134	435	138001	544	311	626	501	969	530	479	538	321	31	649	167	701	226	640	960	334	716	154000	82
81	218	136	439	2	584	313	648	508	991	571	482	548	323	38	650	182	707	229	640	960	334	716	154000	87
91	233	155	447	10	617	325	660	518	9															

Table with multiple columns of numbers, likely a lottery drawing or a list of entries. Columns include numbers from 28290 to 23158.

Wypłata wygranych gwarantowana przez państwo.

Doniesienie o szczęściu

W rozpoczynającej się niebawem 848 Hamburgskiej Loterii Państwowej może każdy małym wydatkiem pieniężnym zyskać sobie dobrobyt 56020 z wypuszczonych 100.000 losów, a więc przeszło połowa losów z pewnością będą wylosowana.

Już na jeden pojedynczy los można w szczęśliwym wypadku wygrać.

Miljon marek

loteria przez tego daje możność zdobycia głównych wygranych i premii:

Table showing prize amounts in marks: 500,000, 300,000, 200,000, 100,000, 90,000.

jak również wielką liczbę wygranych po Mk. 30.000, 20.000, 15.000, 10.000, 8.000, 6.000, 5.000, 4.000, 3.000, 2.000, 1.000 etc.

Wszystkie razem wygrane w 7 ciągnięciach loterii które muszą być wylosowane, wynoszą kapitał. Trzydzieści milionów 731 000 marek.

Urzędowa cena oryginal. losów w pierwszym ciągnięciu wynosi tylko

Table with columns for 'za cały los' and 'za pół losu' with corresponding mark values.

Ze względu na tak mały wydatek i niezwykle pomyślnie widoki zysku winien każdy zapewnić sobie udział w loterii przez odwrotne nadesłanie należności przekazem pocztowym.

Żądanie odpowiedniego losu lub części winno być podane na kuponie przekaz pocztowego lub przez równoczesne nadesłanie karty pocztowej. Dokładna lista wygranych i stawek następnych ciągnięć uwidoczniiona jest w urzędowej tabelce, którą dołącza się do każdego zamówionego losu, na żądanie także wpród gratis się wysyła. Urzędową listę ciągnięć można otrzymać punktualnie

Wypłata wygranych gwarantowana przez państwo Hamburgskie. Tylko zamówienie losów wprost przez państwo koncesjon. główną kolekturę zapewnia każdemu grającemu pełne zabezpieczenie jego praw. Z okazji nadchodzącego ciągnięcia należy przeto zlecenia odwrotne, a najpóźniej do 25 SIERPNIA nadesłać do firmy Lerg & Co państw. koncesjon. główna kolektura Loterii (założ. 1854) Hamburg, 35 Suschstr. Nr. 7

Pierwsza Szkoła Rękodzielnicza dla kobiet A. Krowickiej i Z. Jasińskiej

w Łodzi ul. Karola Nr 16.

Nagrodzona wielkim złotym medalem na wystawie rzemieślniczej. Lektje rozpoczynają się 1 września. Zapisy od 15 sierpnia codziennie między 10—12 rano i od 2—6 po południu. 1679—13

Lekarz-Dentysta Feliks SEIDENGART

powrócił, Zawadzka 10.

Łódzka druga 8-kl. Szkoła Handlowa (Dzielnia 50-A).

Zawiadamia, że egzaminy wstępne i poprawkowe do wszystkich klas od wstępnej do 7-ej włącznie rozpoczną się dnia 28 sierpnia.

Kancelarja przyjmuje podania codziennie od godz. 11 do 1. 1554—7

Polskie 8-klasowe Gimnazjum Filologiczne A. ZIMOWSKIEGO w Łodzi,

ulica GUBERNATORSKA Nr 3, (róg Mikołajewskiej) Podaje do wiadomości Sz. Rodziców i Opiekunów, że kancelarja gimnazjum przyjmuje podania codziennie od godz. 11 do 2 po poł. Egzamina rozpoczyna 22 sierpnia. Przy gimnazjum otwarte będą dwie klasy wstępne: niższa i wyższa, oraz klasa podwstępna dla chłopców od lat 6 do 8. Dla zamiejscowych otwarte będzie pensjonat. 5574-22

W Progimnazjum Polskiem Józefa Radwańskiego

w Łodzi, Zawadzka 9. Egzaminy wstępne i poprawkowe zaczną się w poniedziałek, 28 sierpnia o g. 8 i i pół r. lekcje 1 września.

Pierwsze Polskie Gimnazjum Żeńskie Z. PĘTKOWSKIEJ i W. WACIŃSKIEJ, Wólczańska 55.

Egzaminy wstępne i poprawkowe 1 września, lekcje 4 września. Podania przyjmuje kancelarja szkolna od 11—3. 1665—6—1

Jess, Kaweck i Ska Przejazd 42/44

polecają wagonowo i ze składu Cement, Gips, Wapno i takturę smołową, masę szelajną oraz materiały opałowe.

Roczne i półroczne Kursy Handlowe Stanisława Lipińskiego Piotrkowska 157.

Przedmioty wykładowe: arytmetyka handlowa, buchalterja, korespondencja, prawo cywilne i handlowe, ekonomja polityczna, nauka o handlu, stenografia, kaligrafja. Półroczny kurs uzupełniającej buchalterji oraz stenografji dla osób, które posiadają świadectwo ze znajomości zasad tych przedmiotów. Początek wykładow 16 września Kancelarja w czasie wakacji otwarta w poniedziałki, środy i piątki od 6 oej do 7-ej popołudniu. 1556—6

Ogłoszenia drobne.

- Do wynajęcia pokój umeblowany z elektrycznym oświetleniem Widzewska 147. 1640—2
Garderobianki z kaucją i bileterji potrzebni są do Teatru Wielkiego, wiadomość na miejscu. 1641—2
Kasy kontrolujące „National” sprzedaje. Piotrkowska 69 w podwórzu skład maszyn. 1621—3
Kupię małe biurko w dobrym stanie. Zgłoszenia pod „Kancelarja” do Administracji pisma 1661—2
Lawk szkieł okazujecie sprzedam i dwa kuchenne urządzenia. ul. Zachodnia 51 stolarnia 1369—7
Maszyny do szycia nowe i używane sprzedaje. Piotrkowska 69 w podwórzu. 1619—3
Potrzebny stolarz specjalnie na trumny, oraz chłopiec od lat 16 do roznoszenia po mieście. Mikołajewska 105. 1685—3
Potrzebna kasjerka z kaucją rubli 100 bez różnicy wyznania. Wiadomość w Administracji. 1682—2
Potrzebny uczeń lub uczennica początkujący do apteki. Oferty proszę złożyć w redakcji „Apteka”
Potrzebny korepetytor skromnych wymagań władający gruntownie niemieckim. Wiadomość Konstancyńska 46. 1671—2
Potrzebny całopiec. Kutkowska Zielona 1. 1669—1
Potrzebna francuska na 2 godziny popołudniowe za pokój z dopłatą. Piotrkowska 31 m. 7, od 2 do 4 popoł. 1681—3
Potrzebne są 3 kieliszki i 2 szklanki i 2 szklanki, pianki inteligentne posiadające język polski i niemiecki w mowie i piśmie, proszę o oferty Piotrkowska 223 p. L. Kołaczowska od godz. 9 oej do 2-oj po poł. 1650—2
Przeważa chrześcijańska sortownia poleca tańsze garderobę używaną męską pracownia Krawiecka wykonująca zastalunki Nicowanie garniturów i pant przeróbki i reperacje, czyszczenie pranie prasowanie, kupuje również używaną garderobę. i Wojciechowski i Ska, Białowa 32. 1411—10
Potrzebny jest stróż żąda się ze świadectwami Nowy Rynek Nr 5
Power damski i męski mało używane sprzedam. ul. Błogowska Nr 2 m. 16. 1643—3
Reparacja maszyn wszelkich systemów. Igły, części. Piotrkowska 69 w podwórzu. 1620—3
Rutynowana nauczycielka z wyższym patentem i maturzystą Szkoły Handlowej udziela lekcji. Mikołajewska 27 m. 7. Tamże lekcje muzyki. 1646—3
Skradziono dowód Nr 87548 Oddziału I Łódzkiego Warszawskiego Akcyjnego Towarzystwa Pożyczkowego Zachodnia Nr 31. 1663—3
Skradziono paszport niemiecki, wydany w Łodzi na imię Józefa Stachowicza 1689—1
Skradziono dowód Nr 132245 Oddziału I Łódzkiego Warszawskiego Akcyjnego Towarzystwa Pożyczkowego Zachodnia Nr 31. 1637—1
Zofja Woźniak wrocila i przyłmuje roboty, suknie, kostjomy, palta po cenach niskich Średnia 20 m. 2 Potrzebna nezenie. 1687—1
Zawiadomienie, sprowadzony z Wiednia Krojeży również nowe modele. W firmie mej wykonywana będzie najmodniejsza konfekcja damska, dla szan. klienteli kostjomy od M. 10 palta M. 8 suknie M. 4 B. Rudzka Piotrkowska 17. Na zamówienie tasyony wykrojki. 1664—2
Magazyna torebka ręczna w której się znajdowało 20 rubli gotówką i dwa paszporty: jeden rosyjski a drugi niemiecki, na imię Doroty Stucniarek i dwa w blanco weksle po 100 rb. jeden wydany przez Jana Kaweckiego, drugi przez Henryka Studniarę ul. Luży 17. m. 9—1
Wydano kartkę od paszportu wydany w Łodzi na imię Estery Sznajder 1675—1
Wydano paszport niemiecki, wydany w Łodzi na imię Marjana Tratrak. 1673—1
Magazyna książka na imię Józefa Stefanińskiego Nr książki 435 Bałuckiego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu. 1655—3